משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים
חוסן חברתי לישראל

ילדים בסיכוי
המועצה לילד החוסה (ע"ר)
המרכזיה החינוכית הארצית

הדף היומי – חיזוק לימי קורונה מהמרכזייה החינוכית

"שלוה מלאכה שמכבדת את בעליה" (נדרים מט, ה.) רבי שמעון בר יוחאי- רשב"י

ל"ג בעומר (ערבה אביבית קאופמן)

ל"ג בעומר הוא היום השלושים ושלושה (ל"ג) לספירת העומר י"ח באייר, ונחשב החל מהמאה ה-12 ליום שמחה מסורתי ,ובנקודת ציון להפסקת מנהגי האבלות הנוהגים בימי ספירת העומר. בין היתר יש המזהים את ל"ג בעומר עם פרוס העצרת המוזכר במשנה.
בין המנהגים המרכזיים בל"ג בעומר: הדלקת מדורות עליה למירון להילולת בר יוחאי ועריכת טקס החלאקה בקהילות מסוימות גם משחקי חץ וקשת.

אחת הדמויות שמזוהות עם החג היא רבי שמעון בר יוחאי

רבי שמעון היה מתלמידיו של רבי עקיבא, הוא התנגד לשלטון הרומי והסתתר במערה עם בנו, מכיוון שרדפו אחריו. האגדה מספרת שנעשה נס ונברא להם מעיין ועץ חרוב. במערה עסק רבי שמעון בתורה ובתפילה. אחד הפיוטים שנכתבו על רבי שמעון "בר יוחאי נמשחת אשריך" נכתב על ידי רבי שמעון לביא.
https://www.youtube.com/watch?v=V84yPgXr6rc
פיוט זה הוא פיוט שבח לרבי שמעון בר יוחאי בשפת הקבלה. הפיוט זכה לתפוצה עצומה בכל קהילות ישראל, ודומה שאין עוד טקסט קבלי שחדר לתודעת הציבור הרחב כמוהו. את ראשית דרכו עשה הפיוט בטריפולי שבלוב שם הושר בנעימה שהלחין רבי שמעון לביא, והוא הושר גם בתרגום לערבית היהודית. לאחר שהגיע הפיוט לתלמידי האר"י בצפת, הם אימצוהו בלהט רב והפיצוהו בכל קהילות ישראל. הפיוט מושר בקבלת שבת, ובכמה קהילות לאחר תפילת ערבית של שבת
או במהלך ליל השבת. זהו הפיוט המרכזי המושר בל"ג בעומר, ביום ההילולה [=יום פטירת צדיקים] של רבי שמעון בר יוחאי. יש קהילות הנוהגות לשיר אותו גם במעמד ברית המילה.

מה אוכלים היום?

קרוקטים של תפוחי אדמה

חומרים:
5 תפוחי אדמה גדולים
מים לבישול
מלח
1 כף קמח
1 שקית אבקת אפייה
1 ביצה
1 בצל קטן, קצוץ דק דק
חופן פטרוזיליה, קצוצה דק דק
מלח ופלפל שחור לפי הטעם
שמן לטיגון

אופן ההכנה: קולפים את תפוחי האדמה וחותכים לקוביות גדולות. מבשלים את קוביות תפוחי האדמה במי מלח עד שהן רכות. מועכים לפירה (אפשר להשתמש בשאריות פירה מתפוחי האדמה).מניחים את הפירה בקערה ומוסיפים את יתר החומרים – קמח, אבקת אפייה, ביצה, בצל קצוץ ופטרוזיליה קצוצה. מתבלים במלח ופלפל שחור לפי הטעם. מערבבים היטב. יוצרים מהתערובת כדורים (ניתן להיעזר בכף המיוחדת להכנת כדורי פלאפל) ומטגנים עד להזהבה.

לגיוון -אפשר לטבול את כדורי הקרוקטים בביצה טרופה ואחר כך בפירורי הלחם לפני הטיגון, לקבלת קרוקטים מצופים כמו שניצל.

שווה ציטוט

מאמרותיו של רבי שמעון בר יוחאי

"רבי שמעון [בר יוחאי] אומר: שלושה כתרים [מעלות, דרגות] הם – כתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות, וכתר שם טוב עולה על גביהן [על כולם]".
משנה, מסכת אבות, יד, יג

"אמר רבי שמעון בר יוחאי: כל העוזר את ישראל, כאילו עוזר את השכינה [האל]".
מדרש תנחומא, פרשת ויחי, סימן ה

"רבי שמעון בן יוחאי אומר: בוא וראה כמה חביבין [אהובים] ישראל לפני הקדוש ברוך הוא. שבכל מקום שגלו – שכינה עמהן".
תלמוד בבלי, מסכת מגילה, דף כט עמוד א

מה ניצור היום?

חג האש/ דודו ברק

החג הכי קטן,
היה חגנו הגדול,
יצאנו אל החורש, אז,
בשיר ובמחול.
קשתנו על שכמנו
וחיצינו בחגור,
השמש מעלינו,
שלהבות של אש ואור.

החג הכי קטן,
ליד התומר,
הוא הגדול מכל,
הוא ל"ג בעומר.

החג הכי מדליק,
בשעת ערבית היה נברא,
כשלכבודו אספנו,
ענפים למדורה.
שירנו הנינוח,
אז בקע מן הדממה
ושוב עלה ניחוח,
תפוחי האדמה.

החג הכי קטן...

החג הכי שרוף,
קרא אותנו אל האש
וכמו מתוך כישוף,
זרדים התחלנו לקושש.
כוכב אחד זרח לו
וכוכב אחד כבה
ושיר קטן פרח לו,
מבקש את בר כוכבא.

החג הכי קטן....

https://www.youtube.com/watch?v=F40DpbEAjqQ

חץ וקשת- ואשפת חיצים

לאשפת החיצים:
בקבוק פלסטיק ריק (קנקל), מחורר, חבל מדבקות, טושים, צבעים נייר דבק מספריים גדולים
לחיצים:
ענפים יציבים, לא כאלה שמתכופפים בקלות, באותו אורך בערך
לקשת:
ענף ארוך וגמיש, גומי רחב (מהסוג שפעם היינו משחילים בתחתונים)
יוצרים את זה
אשפת החיצים:
חותכים את הקנקל בעזרת מספריים חדים, בגובה 2/3.
עוטפים את החלק התחתון שגזרנו בנייר דבק כדי שהילדים לא ייפצעו אם הגזירה לא הייתה חלקה. בעזרת מחורר יוצרים שני חורים זה מול זה, ומשחילים דרכם חבל. אורך החבל צריך להספיק כך שהילד ילבש את אשפת החיצים ובאלכסון היא תגיע למותניו. נותנים לילד לקשט את אשפת החיצים שלו במדבקות, צבעים וכו'.

החיצים:
מוודאים שהענפים חלקים לגמרי, אם צריך מורידים שאריות עלים, או זרדים קטנים מהענף.
בעזרת מספרים או סכין יפנית מחדדים את הקצה האחד של כל ענף.
מקשטים ומדביקים מדבקות על החיצים, או בעזרת נייר דבק. אפשר להצמיד לחלק האחורי של החץ נוצה צבעונית.
הקשת:
לוקחים ענף ארוך וגמיש, מחליקים אותו ומפנים אותו משאריות כגון עלים וזרדים.
מכופפים את הענף ככל הניתן מבלי שיישבר.
קושרים גומי לקצה אחד, מותחים וקושרים לקצה השני והרי לכם קשת משובחת.

רעיונות לפעילות בל"ג בעומר

- **תחרות קליעה למטרה** עם חץ וקשת או/ו תחרות מי יורה את החץ הכי רחוק.
- **חישוק במעגל – מה צריך?** חישוק גדול, עומדים במעגל ואוחזים ידים, אחד המשתתפים החישוק מושחל על ידו והוא צריך להעביר את החישוק למשתתף שלידו כך ממשיכים מאחד לשני בלי לעזוב ידיים.
- **לא נפסיק לשיר - רעיונות לקטגוריות לתחרות**

ממילה אחת לשיר שלם- מנחה המשחק מציג בפני הקבוצות מילה מסוימת, ועל הקבוצות לחשוב על כמה שיותר שירים שכוללים את המילה שנבחרה.
מי מכיר את השיר?- על המנחה לבחור שיר מסוים מרשימה שהוכנה מבעוד מועד. על הקבוצה כולה לדקלם את השיר כשכל מתמודד בתורו אומר רק מילה אחת. מתמודד שאינו יודע מהי המילה הבאה בשיר נפסל ויוצא מהמשחק. המנצח הוא מי שנשאר אחרון.
שירים לפי נושא- המנחה מציג נושא והקבוצה צריכה למצוא כמה שיותר שירים בנושא.
משחק הזיכרון- בכדי לשחק את המשחק יש להכין מבעוד מועד כמה קטעי שירים, רצוי קטעים אינסטרומנטליים בלבד. בדומה למשחק הזיכרון המסורתי, על המתמודדים להאזין בכל פעם לקטע מוזיקה אחד ולמצוא קטע נוסף הזהה לו. תוכלו לאחסן את השירים בשתי תיקיות במחשב, ובכל שלב במשחק, למחוק את הקטעים שהמתמודדים הצליחו לגלות.